

مطالب آموزشی در خصوص پیشگیری از حوادث چهارشنبه سوری

گروه هدف:

- نوجوانان و جوانان
- اولیای دانش آموزان
- کارکنان مدارس

مقدمه :

از آنجائیکه هر سال مصادف با چهارشنبه آخر سال شاهد بعضی از اتفاقات در جامعه می باشیم که گاهی منجر به نقص عضو یا مرگ افراد می شود، لذا ذیلا اشاره به بعضی از موارد جهت آموزش نوجوانان و جوانان ضروری به نظر میرسد.

از آسیبهای شایع می توان آسیب دست و پا را نام برد. شدیدترین آسیب ها نیز مربوط به صورت و چشم است. لازم به ذکر است که درمان آسیبهای چشمی بسیار طولانی می باشد و ممکنست حتی تا ماهها و سالهای بعد ادامه می یابد و منجر به تخلیه چشم و یا نابینایی شود.

مطالب آموزشی زیر جهت استفاده در بروشورها و تراکت های تبلیغاتی و همچنین بعنوان زیرنویس در

برنامه های صدا و سیمای جمهوری اسلامی و ... تهیه شده است:

- ۱- مواد سوختی و ترقه را در مقادیر کم یا انبوه هرگز در منزل نگه داری نکنیم و هرگز به اقدام به ساخت مواد محترقه و منفجره نکنیم .
- ۲- به خاطر داشته باشید همواره استفاده نادرست و بی رویه از وسایل آتش بازی و روشن کردن آتش های بزرگ حوادث ناگواری بدنبال دارد.
- ۳- از آتش زدن لاستیک ، هیزم ، کارتن خالی و امثال اینها چه در واحدهای مسکونی و چه در معابر، کوچه و خیابان خودداری نمائیم.

۴- کبریت و مواد آتش زا را از دسترس کودکان دور نگه داریم.

۵- به فرزندان خود درمورد خطرات بازی با آتش و مواد محترقه و منفجره آگاهی لازم را بدهیم.

۶- از پارک اتومبیل در کوچه ها و معابر تنگ خودداری کنیم چرا که آتش بازی در نزدیکی وسایل نقلیه که حامل بنزین و مواد سوختی هستند در صورت کمترین نشت و حتی در شرایط عادی این وسایل را مبدل به بمبی می گرداند که چاشنی انفجار آن کشیده شده است.

۷- مراقب اعمال و رفت و آمد فرزندان خود بوده و به آنها جهت پرهیز از آتش و ترقه بازی و ساخت مواد منفجره دستی هشدار دهیم.

۸- به صاحبان فروشگاههای مواد شیمیایی و رنگ فروشیها توصیه می کنیم که از فروش هرگونه مواد آتش زا و مواد شیمیایی به کودکان و نوجوانان خودداری نمایند.

۹- در هنگام ساخت لوازم آتش بازی در منزل و مکان های ناایمن ، انفجار رخ می دهد و افراد دچار آسیب های شدید و جبران ناپذیری می شوند.

۱۰- حتی الامکان درب محل هایی مثل انبارداری، زیرزمین، بالکن ، پشت بام و ... را که ممکن است فرزندان ترقه ها و مواد محترقه و منفجره را در این محل ها نگه داری نماید قفل نموده و از رفت و آمد فرزندان خود به این مکان ها ممانعت کرده و این محل ها را روزانه مورد بررسی و تفحص قرار دهیم.

۱۱- در صورت روشن کردن آتش توصیه می گردد آتش در حجم کم باشد و از هیزم، کارتن خالی و امثالهم که دارای شعله زیاد می باشند استفاده نشود.

۱۲- از ریختن مواد سریع الاشتعال مانند نفت، بنزین و ... بر روی آتش جدا خودداری کنیم.

۱۳- از قراردادن ظروف تحت فشار از جمله کپسول ، اسپری ، حشره کش ها و ... بر روی آتش جداً خودداری کنیم .

- ۱۴- از پرتاب فشفشه و موشک بر روی شاخه درخت ها، پشت بام و بالکن منازل خودداری کنیم.
- ۱۵- وجود یک کپسول خاموش کننده آتش نشانی پودری در نزدیک محوطه آتش ضروری است.
- ۱۶- قبل از ترک محل، حتماً از خاموش بودن آتش مطمئن شده و توسط مخزن آب باقیمانده آن را کاملاً سرد نموده و جمع آوری نماییم.
- ۱۷- در موقع پریدن از روی آتش از البسه بزرگ و گشاد و از نوع آتش گیر استفاده نکرده و از تجمع در اینگونه محافل خودداری کنیم.
- ۱۸- در صورت بروز هرگونه حریق و یا حادثه ضمن حفظ خونسردی در اسرع وقت با تلفن ۱۲۵ تماس گرفته و مراتب را با ذکر نوع حادثه و نشانی دقیق اطلاع دهیم و در صورت آسیب دیدن فرد یا افراد با ۱۱۵ تماس گرفته شود.
- ۱۹- در شادی های فرزندان دلبدمان مشارکت کنیم تا همیشه نظاره گر گل خنده های شان باشیم .
- ۲۰- با فرزندانمان در تهیه وسایل آتش بازی بی خطر و مفرح همراهی کنیم .
- ۲۱- در تهیه وسایل آتش بازی بی خطر و مفرح فرزندانمان را همراهی کنیم و از نگهداری مواد محترقه، تهیه و ساخت وسایل آتش بازی دستی توسط آن ها اکیدا جلوگیری نماییم.
- ۲۲- از نگهداری وسایل آتش بازی حتی به مقادیر بسیار کم در منازل ، زیرزمین ، محل کار و..... و از حمل مواد محترقه و آتش گیر و انفجاری حتی به مقادیر بسیار کم در جیب لباس یا کیف جدا خودداری کنیم .

- ۲۳- از نگهداری مواد محترقه و وسایل آتش بازی (حتی وسایل و مواد استاندارد) در نزدیکی وسایل حرارتی و برقی خودداری نماییم.
- ۲۴- کودکان و نوجوانان از اقشار آسیب پذیر هستند استفاده از این مواد توسط آنان خطرات جدی به همراه داشته سلامت آنان را به خطر انداخته و مرگ را به دنبال خواهد داشت. در صورت نگهداری مواد آتش بازی حتی از نوع کم خطر حتماً آن را در جای خشک و خنک نگهداری کنیم.
- ۲۵- بقایای مواد آتش بازی را سریعاً جمع آوری نکنیم حتماً ۱۵ تا ۲۰ دقیقه صبر کرده بعد آن را جمع آوری کرده و در یک سطل محتوی آب بریزیم و سپس دفع کنیم. حتی المقدور با ریختن مقداری خاک در زیر محل برپایی آتش، از آسیب رساندن به سطح آسفالت معابر جلوگیری شود.
- ۲۶- پس از پایان مراسم در نظافت محله با کارگران شهرداری همکاری نماییم.
- ۲۷- در صورت داشتن مواد محترقه و انفجاری حتماً از آن در بیرون محوطه خانه دور از محل مسکونی و جائی که علف های خشک و درختان موجود هستند استفاده کنیم.
- ۲۸- همیشه در مواقع آتش بازی جهت اطفاء حریق مخزن آب یا کپسول آتش نشانی در دسترس باشد.
- ۲۹- مواد آتش بازی (منفجره و محترقه) را به طرف افراد دیگر پرت نکنیم.

- ۳۰- هیچگاه مواد آتش بازی (منفجره و محترقه) را در ظروف شیشه ای یا فلزی قرار نداده و استفاده نکنیم زیرا در صورت انفجار ذرات آن به اطراف پرتاب شده و سبب صدمات و خطرات جانی خواهد شد.
- ۳۱- از نزدیک شدن به موادی که برای انفجار یا احتراق آماده کرده اند دوری کنیم زیرا خطر از دست دادن عضوی از بدن و یا مرگ را به همراه خواهد داشت. قطع عضو، ضایعه ای جبران ناپذیر است، لذا با پرهیز از رفتارهای پرخطر زندگی را برای خود و دیگران تلخ نکنیم.
- ۳۲- هر ساله شاهد حوادث رقت آوری از جمله سوختگی های شدید، از دست دادن چشم و یا پاره شدن پرده گوش در ایام چهارشنبه سوری هستیم این مواد را شوخی نگیریم.
- ۳۳- هیچگاه برای چاشنی از الکل در جهت آتش گیری مواد استفاده نشود.
- ۳۴- برای نگهداری از مواد منفجره و محترقه آن را بطور ایمن در یک جعبه و دور از سایر مواد آتش گیر و یا گرما و الکتریسته و.... قرار دهیم.
- ۳۵- هیچگاه ماده محترقه و منفجره ای که یکبار استفاده شده است را مجدداً استفاده نکنیم.
- ۳۶- از آتش زدن لاستیک، هیزم، کارتن خالی و امثال آن چه در واحدهای مسکونی و چه در معابر، کوچه و خیابان و از سوزاندن وسایل یا مواد غیرمتعارف مانند کپسول گاز، لاستیک و آمپول و استفاده از مواد آتش زا نظیر بنزین، الکل، کاربیت و مانند آن جداً خودداری کنیم.
- ۳۷- حتی الامکان برای روشن کردن آتش از محل های تعیین شده توسط شهرداری منطقه استفاده نماییم.
- ۳۸- از برپایی آتش در معابر باریک و در نزدیکی پست های برق یا ایستگاه های تقلیل فشار گاز و پارکینگ های عمومی پرهیز نماییم.
- ۳۹- از برپایی آتش های حجیم و غیرقابل مهار خودداری کنیم.
- ۴۰- نگهداری مواد محترقه غیر استاندارد از قبیل اکلیل و سرنج، زرنیخ و کلرات، ... غیر مجاز و برخلاف قانون بوده و می تواند خسارات جبران ناپذیری برای خود و دیگران به همراه داشته باشد.
- ۴۱- با رعایت حقوق شهروندی از پرتاب نارنجک و مواد محترقه به ساختمان ها که موجب آسیب رساندن و بد منظر کردن آنها و سیمای شهرمان می گردد، خودداری نماییم .
- ۴۲- پرتاب مواد آتش زا مانند فشفسه و موشک بروی درخت ها، بام و بالکن منازل از عوامل عمده بروز آتش سوزی است، شایسته است بطور جدی از انجام آن بپرهیزیم.
- ۴۳- صاحبان فروشگاه های مواد شیمیائی و رنگ فروشی ها از فروش هرگونه مواد آتش زا و مواد شیمیائی به کودکان و نوجوانان جداً خودداری نمایند.
- ۴۴- از ریختن مواد سریع الاشتعال مانند نفت ، بنزین و غیره بر روی مواد آتش گیر و همچنین از قرار دادن ظروف تحت فشار از جمله کپسول، اسپری، حشره کش ها و غیره بر روی آتش خودداری کنیم.

۴۵- حتی الامکان وجود یک کپسول خاموش کننده آتش پودری در نزدیک محوطه آتش ضروری است. از دسترسی به کپسول اطفاء حریق و جعبه کمک‌های اولیه اطمینان حاصل نمایید.

۴۶- در صورت امکان یک مخزن آب در نزدیکی محوطه آتش آماده گردد تا در صورت لزوم، بتوان از آن استفاده نمود.

۴۷- حتماً قبل از ترک محل از خاموش بودن آتش مطمئن شویم.

۴۸- در صورت بروز هرگونه حریق و یا حادثه ضمن حفظ خونسردی در اسرع وقت با تلفن ۱۲۵ (ستاد فرماندهی سازمان آتش نشانی) و ۱۱۵ (پایگاه اورژانس) تماس گرفته و مراتب را با ذکر نوع حادثه و نشانی دقیق اطلاع دهیم.

۴۹- در صورت بروز هرگونه حریق و یا حادثه ضمن حفظ خونسردی سریعاً افراد مسن و کودکان و دیگر افراد را از محل حریق به جای امن انتقال دهیم، سپس سریعاً با تلفن ۱۲۵ آتش‌نشانی تماس گرفته و مراتب را با ذکر نشانی دقیق و نوع حادثه به ستاد فرماندهی آتش نشانی اطلاع داده و در هنگام حضور آتش‌نشانان در محل حریق نهایت همکاری را با آنان انجام دهیم.

۵۰- گروه‌های در معرض خطر همچون بیماران قلبی، سالمندان و زنان باردار بهتر است در این شب به جز موارد ضروری از منزل خارج نشوند تا آسیبی متوجه ایشان نشود.

۵۱- حتی یک بار شنیدن صدای انفجار ترقه از فاصله نزدیک می‌تواند بلافاصله موجب آسیب شنوایی شود، اما با رعایت نکاتی چون فاصله گرفتن از مکان‌هایی که ترقه‌بازی انجام می‌شود و استفاده از محافظ‌های گوش یا پوشاندن گوش‌های خود با انگشت می‌توانید از گوش‌های خود مراقبت کنید. کودکان حساسیت بیشتری به صداها بلند داشته و آسیب‌شنوایی در آنان سریع‌تر رخ می‌دهد. می‌توانید به کودکان خود یاد دهید که به محض شنیدن صدای ترقه، گوش‌های خود را با انگشتانشان بگیرند.

۵۲- در صورت مواجهه با فردی که دچار سوختگی شده، ضمن حفظ خونسردی و رعایت اقدامات اولیه در سوختگی با آتش مصدوم را هرچه سریعتر به مرکز بهداشتی، درمانی منتقل کنیم و یا در صورت شدید بودن مصدومیت با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیریم.

۵۳- از نزدیک شدن به افرادی که رفتارهای خطرناک و ناهنجار دارند خودداری کنیم.

۵۴- در صورتیکه کودکان و نوجوانان تمایل دارند بیرون از منزل در چهارشنبه آخر سال باشند حتما والدین ایشان را همراهی کنند .

۵۵- کبریت و سایر مواد آتش زا مانند الکل و... به ویژه در روزهای آخر سال از دسترس کودکان ، نوجوانان دور کنیم.

۵۶- مراقب رفتارهای ناهنجار و خطرناک باشیم و در صورت لزوم به پلیس ۱۱۰ اطلاع دهیم.

۵۷- کودکان اغلب کبریت و ترقه و مواد آتش زا را در نقاط غیر قابل دید مثل انباری، داخل کمد، جیب لباس و وسایل شخصی خود مخفی می کنند. توصیه می کنیم در این ایام ، حتی الامکان این محل هارا مورد بازرسی قرار دهید.

۵۸- اصابت ترکش های ناشی از انفجار مواد محترقه به چشم ، باعث بروز آسیب هایی در ناحیه پلک و چشم می شود و گاهی حتی به نابینایی می انجامد.

۵۹- ترقه ها و فشفشه ها و دیگر اسباب آتش بازی را از فروشنده های مجاز و معتبر تهیه کنیم . به بر چسب آنها توجه کرده و از بی خطر بودن آن اطمینان حاصل کنیم .

۶۰- از بر پایی آتش در معابر باریک و در نزدیکی پست های برق یا ایستگاه های تقلیل فشار گاز و پارکینگ های عمومی پرهیز کنیم .

۶۲- در صورت مواجهه با فردی که دچار سوختگی شده ضمن حفظ خونسردی از مالیدن مواد غیر بهداشتی مثل خمیر دندان ، سیب زمینی ، روغن و گذاشتن یخ بر روی محل سوختگی خودداری کنیم و فرد مصدوم را به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهیم .